

Protokoll fra møte i Utdanningsutvalget – Møte 7 2021

Tidspunkt: 29.oktober kl. 09:00 – 12:00

Møtested: Kollegierommet, Muséplass 1

Meldinger om forfall: Det var kommet meldinger om forfall fra fast observatør Maria-Carme Torras-Calvo (UB); Karin Rydving møtte som vara. Vara Lone Holst møtte for MEDs visedekan Marit Øilo. Vara Helena Haldorsen møtte for studentrepresentant Ingvild Sæterøy Rødahl.

Tilstede:

Prorektor: Pinar Heggernes

Pro- og visedekaner for utdanning: Svein Ivar Angell (HF); Sigrunn Eliassen (MN); vara Lone Holst (MED); Yael Harlap (PSY); Kristine Jørgensen (SV); Halvar Haukeland Fredriksen (JUS) og Åsil Bøthun (KMD).

Observatør: Vara Karin Rydving (UB)

Studentrepresentanter: Sigurd Meklenborg Salvesen, Ole Jacob Broch og Helena Haldorsen. Påtroppende studentrepresentant (fra 1.november 2021) Oscar Dos Santos Kvalsvik deltok i en observerende kapasitet.

Fra administrasjonen: Christen Soleim og Sol Sneltvedt

Dagsorden:

I Innkalling og dagsorden ble godkjent

II Protokoll ble godkjent fra møte nr.6 (merknadsfrist var 27.oktober. Det kom en merknad til sak 45/21 som ble tatt til følge).

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

- Studiekvalitetsseminar 26.januar 2022
- Studiebarometeret: ferske tall
- Ekstraordinært UU-møte 18.november
- Påminnelse om seminar for gjennomføring og psykisk helse med Uglepris

To saker ble meldt inn til Eventuelt, se under.

Sak 50/21 Studieportfølge 2022

Universitetsstyret vedtok i møte 25. oktober 2018 et todelt kvalitetssystem for utdanningene, der læringsdesigngruppen ved UiB læringslab veileder og følger opp fagmiljøene i arbeidet med utforming av nye studieprogram, og den sentrale studiekvalitetskomiteen vurderer om de endelige søknadene følger kravene som stilles til akkreditering.

Det kom følgende innspill:

- Søknadene om omsøkte studieprogrammer er gode, men unødvendig omhyggelige når det gjelder å møte alle krav selv om noen av disse er uaktuelle. For eksempel er kravet om utveksling uaktuelt for enkelte MA-programmer. Det er søknadsskjema

som legger opp til dette. Fagmiljøene bør veiledes bedre angående rubrikker som ikke trenger å fylles ut når det ikke er relevante.

UUs rolle er viktig spesielt skulle det oppstå uenighet mellom fakulteter og studiekvalitetskomiteen. SA vil bidra til at det ikke oppstår unødvendig byråkrati ved å dele kunnskap på området med fakultetene. Det presiseres at det ikke er uenigheter når det gjelder de nyopprettede studieprogrammene i vedtaksforslaget.

Vedtak:

Utdanningsutvalget anbefaler universitetsstyret å opprette følgende studieprogrammer fra høst 2022:

- Erfaringsbasert master i kommunal ledelse ved Det juridiske fakultet
- Masterprogram i kinesiske studier ved Det humanistiske fakultet
- Nordic Master in Migration and Integration ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet (oppstart høst 2023)

Sak 51/21 Opptaksrammer 2022 – fordeling av studieplasser

Ifølge kvalitetssystemet skal fakultetene melde inn forslag til studieplasser som skal lyses ut på studieprogram gjennom sine utdanningsmeldinger. Forslag til opptaksrammer er fastsatt på grunnlag av fakultetenes utdanningsmeldinger. Med opptaksramme menes det her antall studieplasser og ikke det faktiske antallet studenter man ender opp med å ta opp.

Det kom følgende innspill:

- Når justeringer av antall studieplasser foretas på fakultetsnivå, fører dette til tider til uro og misnøye på instituttene. Samme kan skje mellom instituttledelse og fagmiljø. Fakultetene og instituttene bør etterstrebe gode rutiner for dialog med fagmiljøene for å skape forståelse for justering av studieplasser.
- PPU er nå riktig proposjonert etter å ha omdisponert studieplasser gjennom flere år.
- Departementet kan tildele nye studieplasser etter at UiB sin fordeling er vedtatt.

Vedtak/anbefaling:

Utdanningsutvalget tar opptaksrammene til etterretning og anbefaler universitetsstyret å vedta denne studieplassfordelingen.

Rettelse: Det ble i etterkant av møtet, oppdaget en feil i tallmaterialet til saken. Rammen på det femårige sivilingeniørstudiet i havteknologi studiet skal ligge med 27 studieplasser for 2022/23, ikke 22. De fem ekstra plassene kommer fra nedleggelsen av det toårige masterstudiet i havteknologi. Feilen ble rettet før saken gikk videre til UiBs styre.

Sak 52/21 Praksis og prinsipper for dimensjonering av studieplasser

UiB tar opp mange flere studenter enn det antallet formelle studieplasser vi har, og vi har nå nesten like mange studenter som UiO, selv om antall studieplasser hos UiB er langt færre enn hos UiO. Antall studenter hos UiB har gått kraftig opp i løpet av de siste fem årene, mens antall studenter hos UiO har faktisk gått litt ned under samme periode. Under denne perioden har begge universitet har vokst med like mange ansatte (ca 300 stk hver) og begge har mottatt nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet. Også når vi sammenligner oss med andre universitet, som NTNU og UiT, ser vi at vi tar opp langt flere studenter enn de andre i forhold til antall studieplasser vi har.

Det var en tydelig bestilling fra forrige ledelse om å øke antall studenter ved UiB. Det åpnes nå opp for en diskusjon på om UiB fortsatt skal ta opp langt flere studenter enn det man har studieplasser til eller om man skal legge seg på en mer moderat linje.

Det kom følgende innspill:

- SV har hatt en villet økning i antall studenter på 38%. Fakultetet har økt gjennomføringsgrad og økt produksjonen av studiepoeng.
- HF ønsker å fortsette med å overbooke da man mener at midlene fra studiepoengproduksjon kommer godt med.
- MED, JUS og KMD ønsker ikke å overbooke mer. JUS og KMD sliter generelt med plassmangel på studentarealer. En viss overbooking generelt er likevel nødvendig for å fylle opp studieplassene hos de fleste fakultet.
- Fakultetene ønsker i større grad å få bestemme selv hvor mye de evt ønsker å overbooke. Fakultetene bør kunne gjøre egne strategiske prioriteringer utfra helhetlige vurderinger av den samlede virksomheten ved fakultetet, og ta den risikoen dette innebærer. Samtidig må fakultetene ha en klar plan på hvordan de sikrer utdanningskvalitet, tilstrekkelig med lesesalstilgang for studentene og skjermet forskningstid for de vitenskapelige ansatte.
- Hva betyr økt kvantitet for kvaliteten? Det er et press på å opprettholde studiekvalitet og i noen tilfeller kan kvalitet svekkes av for høyt antall studenter i forhold til antall undervisere, lesesalskapasitet, kapasitet på undervisningsrom, osv. Hvordan påvirkes forskningsaktiviteten og tilgangen til eksternfinansierte prosjekter når man tar i mot langt flere studenter enn det man har studieplassfinansiering for? Økt studiepoengproduksjon gir økte inntekter til fakultetene; brukes disse til å ansette flere vitenskapelige i faste stillinger?
- Kan det at vi har langt flere studenter enn det vi har studieplasser til brukes som et argument overfor Kunnskapsdepartementet til å be om flere studieplasser? Dette har i så fall ikke ført frem så langt. Tvert i mot kan Kunnskapsdepartementet være fornøyd med at vi utdanner langt flere langt billigere enn ved de andre universitetene.
- Vi må ivareta forholdet mellom undervisning og forskning siden forskning kan lide under økt kvantitet.
- UiB mister typisk flest studenter i løpet av det første studieåret, og mange av disse produserer ikke studiepoeng. Kan en mer moderat overbooking føre til at vi mister færre studenter i løpet av det første året uten å tape inntekter? Hvis mindre frafall og høyere karaktergrense kan bli resultatet av en mer moderat overbooking, så kan dette potensielt gi bedre omdømme og mer prestisje for enkelte av våre studier.
- Vi bør se enda større tallmateriale før vi kan trekke konklusjoner på dette.

Rektoratet ønsker å gi større handlingsrom til fakultetene når det gjelder hvor mange studenter de tar opp, forutsatt at studieplassene fylles og kvalitet i utdanning, forskning, formidling, læringsmiljø og arbeidsmiljø ivaretas. SA vil, i stedet for å styre opptaket mot bestemte måltall for antall møtte studenter, ved fremtidige opptak gi prognoser for fakultetene, som viser konsekvenser av ulike scenarier av overbooking, både for utviklingen av studenttallet på fakultetene og mulige økonomiske konsekvenser. Fakultetene vil dermed få større frihet til å treffe endelig beslutning om hvor mye fakultetet skal overbooke utfra en samlet vurdering av fakultetets virksomhet. Denne diskusjonen blir også en sentral del av dialogmøtene med fakultetene. UU vil få se mer tallmateriale for diskusjoner rundt dette tema under senere møter.

Sak 53/21 Utdanningsutvalgets møteplan 2022

Vedtaket utsettes til neste møte fordi det er møtekrasj for to av fakultetene.

Sak 54/21 Forskrift om oppheving av UiBs midlertidige forskrift om tillegg til forskrift 16.februar 2012 nr. 872 om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen

Det kom følgende innspill:

- Fakultetenes administrasjoner ønsker å oppheve forskriften av hensyn til logistikk blant annet i forbindelse med dokumentasjonskrav til studenters fravær.
- UU ønsker at opphevingen skjer 1.januar istedenfor umiddelbart som i forslag til vedtak.
- Studentene stiller spørsmål om tilrettelegging: Noen strømmer undervisning mens andre ikke gjør det. Studenter snakker på tvers av fakultetene og argumenterer med urettferdighet. Vi mangler refleksjon over og læring av omlegging fra fysisk til digital undervisning og visa versa. Dette vil vi ta opp som en egen sak i et senere UU-møte.

UiBs nettside om pandemien er midlertidig tatt ned på grunn av endringer i smittesporingsapparatet. Det arbeides nå med en enklere informasjonsside presentert som en nyhetssak på uib.no. Dersom fakultetene savner informasjon som bør være med i denne siden, bes de ta kontakt med SA eller universitetsledelsen.

Vedtak:

I

Midlertidig forskrift om tillegg til forskrift 16. februar 2012 nr. 872 om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen (korona-forskriften) oppheves.

II

Forskriften trer i kraft fra 1.januar 2022.

Sak 55/21 Arqus-alliansen – veien videre

Saken utsettes til neste møte på grunn av tidsmangel.

Sak 56/21 Rapport om forsinket sensur våren 2021

I behandling av styresak 56/21 i møte 06.05.21 ble det orientert om status for forsinkelser i sensur for høsten 2020. Universitetsstyret fattet vedtak om at det for neste semester skal forelegges en kartlegging av årsaker til forsinket sensur som skisserer aktuelle virkemidler for å oppfylle sensurfristene, der status for vår 2021 inkluderes.

Det kom følgende innspill:

- På grunn av store utfordringer med det nye BOTT-systemet for økonomi og lønn, har flere fagmiljø problemer med å få betalt sine eksterne sensorer, og en del sensorer har ikke fått betalt. Dette kan gjøre det vanskeligere å rekruttere sensorer i fremtiden.
- Alle fagmiljø er bekymret for det nye kravet om to sensorer, hvor den ene må være «ekstern», for eksamener som karakterettes med A-F. Dette kan føre til ytterligere forsinkelser i sensur fremover.
- Maksimum tre ukers frist for sensur er lovfestet. UiBs styre kan gi tidsbegrenset utvidelse mot strenge dokumentasjonskrav, men det er høy terskel for dispensasjon. Det juridiske fakultet har fått en slik dispensasjon, hvilket har ført til at de nå klarer å holde sensurfristen.
- Studentene kan selv måtte investere tid for å få begrunnelse. Dialog før vedtak av karakterer kan være en greiere og rimeligere måte å forebygge forsinkelser på. MN-fakultetet har en prøveordning med invitasjon til samtale med studenten før karakter blir vedtatt.

- PSYK ønsker en større diskusjon om vurderingsformer og læring.
- Midtveisvurderinger og deleksamen kan være vurderinger uten karakter som dermed ikke krever to sensorer.
- JUS ser på konsekvenser for studentens fremtid og spesielt BA-studenter som ikke kommer videre etter endte studier på grunn av forsinkelser.
- I de alle fleste tilfeller der sensur er forsinket, er det forsinket med bare en til to dager. Selv om man skiller mellom mindre forsinkelser og forsinkelsene som har størst konsekvenser for studentene, står det fast at all forsinkelse må unngås.
- MED har påpekt svakheter i registreringen av emner og eksamensresultater i et eget brev til SA. Momenter fra brevet tas inn i styresaken.

Sak 57/21 Studiekvalitetsmeldingen

Vedtak: *Utdanningsutvalget godkjenner Kvalitetsmeldingen for 2020 med de redaksjonelle endringene og rettelser som framkom i møtet.*

Sak 58/21 Intern prosess for SFU-søknader

Sentre for fremragende utdanning (SFU) er en nasjonal prestisjeordning for kvalitetsutvikling i høyere utdanning som finansieres av Kunnskapsdepartementet. Ordningen ble opprettet i 2010 og forvaltes av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. Det finnes i dag 12 SFUer nasjonalt og UiB er vert for to av disse. Til sammenligning er UiO vert for fire SFUer og NTNU vert for to. En ny SFU-utlysning er ute nå med søknadsfrist 20. april 2022.

Saksfremlegget skisserer UiBs prosess for søknader i detalj og viser at SA legger opp en god prosess.

Det kom følgende innspill:

- En ekstern ekspertpanel må inn på et tidlig tidspunkt med fagspesifikke vurderinger: Utvelgelse av UiBs fem søknader bør skje senest i februar 2022.
- Saksbehandlerne ved SA tar imot forslag til eksterne eksperter fra fakultetene.
- Alle som vil presentere sin SFU-søknad på UUs studiekvalitetsseminar 26.januar 2022 er velkomne til det.

Mandag 1.november avholdes et åpent informasjons- og mobiliseringsmøte med 40 påmeldte. I møte vil man legge frem forslag til medlemmer av ekspertpanelet. Utvelgelse av UiBs fem søknader i mars 2022 fremskyndes til februar 2022.

Sak 59/21 Planlegging av undervisning og eksamen vår 2022

Utdanningsutvalget tar saken til orientering.

Sak 60/21 UHR-høring: Vurdering av utdanningsfaglig kompetanse

Utvalget tar saken til orientering og noterer seg at fristen for innspill til HR-avdelingen var i dag. Fakultetene får utvidet frist til mandag 1. november dersom de ønsker å komme med ytterligere innspill. UiBs høringssvar diskuteres med dekanene, basert på mottatte innspill, og oversendes deretter til UHR.

Eventuelt

Sak 1

Det var kommet ønske fra MN-fakultetet om en redegjørelse av UIB sin plan for arbeid med ny forskrift i forbindelse med endringer i Universitets- og Høgskoleloven som trer i kraft høst 2022. SAs avdelingsdirektør redegjorde muntlig i møtet og påpekte behovet for en grundig revisjon siden det er lenge siden forrige revisjon av UiBs forskrift om opptak, studier, vurdering og grader. Det vil bli lagt frem forslag for utvalget om en arbeidsgruppe med faglig ansatte i tillegg til administrative: Målet er å tilfredstille formelle krav, uten unødig byråkrati. Pedagogisk akademi ved MN-fakultetet vil gjerne involveres i arbeidet. Når det gjelder kravet om to sensorer ved alle eksamener med karakterskala, så trenger dette en snarlig avklaring slik at fagmiljøene kan planlegge undervisning og vurdering for neste studieår. Universitetsledelsen og Studieavdelingen vil bistå med vurderinger og veiledning som kan være til hjelp for fagmiljøene.

Sak 2

KMD etterspurte en runde om hva som er vanlig praksis ift rekruttering av studenter til verv i instituttråd og programstyrer. Fakultetet sliter med rekrutteringen og har derfor diskutert hva som kan gjøre for å skape entusiasme rundt disse viktige oppgavene. Studentenes etterspør lønn for arbeidet, men KMD er skeptiske til å gå inn for dette uten å ha drøftet det med de andre fakultetene.

Det kom følgende innspill:

- KMD er ikke alene om problemet. Det er likevel ikke vanlig å lønne studentrepresentantene i ulike utvalg ved andre fakultet.
- Utvalgsleder takket for innspill og vil ta problemstillingene opp i fremtidige saker.